

El valor públic de la cultura en disputa: entre l'impacte i la ciutat

Publicat per [Interacció](#) [1] el 09/11/2012 - 09:21 | Última modificació: 27/04/2026 - 16:29

Aquest article parteix d'una constatació que estructura tot el debat contemporani sobre polítiques culturals: la cultura ha estat progressivament carregada d'expectatives que van molt més enllà del seu camp específic. Se li atribueix la capacitat de generar cohesió social, impulsar el desenvolupament econòmic, reforçar la governança o transformar l'espai urbà. En aquest context, la política cultural tendeix a redefinir-se com una política urbana, integrada en estratègies més àmplies de desenvolupament local.

Aquest desplaçament s'explica per transformacions profundes en la concepció de la cultura i de les polítiques públiques. D'una banda, la cultura esdevé un àmbit omnipresent, associat tant a l'economia del coneixement com a la construcció de ciutadania. De l'altra, les institucions públiques veuen qüestionat el seu paper tradicional i busquen noves formes de legitimar la seva intervenció. El resultat és una acumulació d'objectius i instruments que desborden el marc cultural estricte i situen la cultura com a eina per a altres polítiques.

En aquest marc, pren centralitat la noció d'impacte social de la cultura, basada en les seves externalitats. Les polítiques culturals es justifiquen per la seva contribució a àmbits com l'educació, la salut o el medi ambient, tal com es mostra en la taula d'impactes (pàgina 30), que vincula acció cultural amb millores en competències educatives, benestar o sostenibilitat. Aquesta mirada ha estat especialment impulsada des de l'àmbit local, on la cultura esdevé un recurs per intervenir en problemàtiques urbanes complexes.

Ara bé, el text és clar en assenyalar els límits d'aquesta perspectiva. La centralitat de les externalitats pot conduir a una sobrevaloració del paper de la cultura i a una manca de rigor en la seva avaluació. Les institucions culturals es veuen pressionades a demostrar resultats en camps que no els són propis, desplaçant el debat sobre el sentit i el valor de l'acció cultural. En aquest procés, la cultura corre el risc de convertir-se en un instrument subordinat a altres agendes polítiques.

Davant d'aquest escenari, l'article proposa un gir conceptual: passar de l'impacte social al valor públic de la cultura. Aquesta perspectiva no se centra només en els efectes instrumentals, sinó en la capacitat de la cultura per generar un entorn cultural actiu, construir identitats col·lectives i reforçar la qualitat democràtica de la vida urbana. El valor públic no es redueix a resultats mesurables, sinó que incorpora dimensions intangibles, afectives i polítiques.

A partir d'aquí, es planteja la possibilitat de pensar les polítiques culturals com a veritables polítiques urbanes. No en un sentit reduït o urbanístic, sinó com a polítiques capaces d'incidir en la transformació de l'espai públic, en

l'ampliació de l'agència dels actors socials, en la gestió del conflicte i en la construcció de capital social. Aquesta mirada posa el focus en la ciutat com a espai de complexitat i desigualtat, i obliga a considerar qui es beneficia i qui queda fora de les intervencions culturals.

El text no resol la tensió, però la situa amb precisió: la cultura pot contribuir a la transformació urbana, però només si es reconeixen els límits de la seva instrumentalització i es reforça el seu valor públic com a política en si mateixa.

Referència

Barbieri, N. (2011). [Polítiques culturals com a polítiques urbanes? Una mirada sobre el valor públic i els límits de la cultura](#) [2]. *Eines per a l'esquerra nacional*, (14), 27-36.

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: participació cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2012/valor-public-cultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/eines14-barbieri.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5699>